

Szerkesztőség és kiadó hivatal

Hely: SIMONFFY-ház a város-
házával szemben

HIRDETMÉNYEK.

Előfizetési pénz és a kiadás körüli panaszok
valamint a lap szellemi részét illető
minden közlemények ide intézendők

Bérmintelen levelek csak ismert kezektől
fogadtnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVŰ PÁRT KOZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:

Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán

küldve:

Egész évre	10 ft — kr
Félévre	5 ft —
Negyedévre	2 ft 50
Egy órára	1 ft —

Hirdetési díj:

Öt-hasábsopettisor egyszeri beiktatásáért 5 kr

Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr

Nyiltér 4 hasábsopettisorért 20 kr.

XI. évfolyam. 1884.

Debreczen. Szerda, aug. 27.

167. szám

A „Pesti Napló“-nak.

(T.) Miután a „Pesti Napló“ megígérni kegyeskedett, hogy cikkeimről tudomást többé nem vesz, oly kényes helyetbe jutottam, hogy most már beszélhetek róla akármit és nem félhetek, hogy meg fog érte nehezteni; az az beszélhetek, ha természetem volna, hogy valakinek háta megett beszéljek, de mert nem természetem, hát beszélék úgy, mintha bizonyosan tudnám, hogy a „Pesti Napló“ is olvassa, és hogy tanulságot szerez belőle magának. De nem is először kötekedik ő most velem. Elégszer beszélget ő a félhivatalos sajtóról úgy a sorok közt, s e beszélgetésből nagyon gyakran kiértem, hogy réam méltóztatik neki haragudni. Na de egy párszor megtámadott már nyíltan is, még pedig azért, hogy míg ő 3—4000 előfizetőnek küld meg egy-egy cikket, én az én cikkeimet 20,000 előfizetőnek küldöm meg, s hogy míg az ő cikkeit egyes vidékeken helyileg közel olvassák, az én cikkeimet Magyarországnak politikailag döntő vidékein majd minden intelligens ember olvassa, úgy, hogy a „Pesti Napló“ sohasse tud annyit ferdíteni, hogy ferditéséről le ne rántsuk az álarcot. Dolgozik kézzel lábbal, rágalmazza a kormányt tele torokkal és mindig csak arra ébred, hogy a habarék hajója sehogyse tud előre menni. És mert ennek okát nem a kormányzás helyességében, hanem mindig más valami olyan tőkén keresi, melyen mint szélvédő, folyton rajta tartja a szemét: mint korteskedésben, presszióban, vesztegetésben stb., hát neki neki szájjal olykor-olykor mint a hogy a zagrabiak a magyar czimernek neki szilajodtak, s a mint a bőszi bika, szur, dőf jobbra-balra mindent a mi vörösnék tünik föl előtte. Így akadt bele a szarva egy nehánszor a nagy (T.)-be is, és igyekezett volna azt a jelentékenyebb és jelesebb vidéki lapok hasábjairól lebbőni, hanem hát persze habaréki fáradozásainak ezen szent törekvése, mind e mai napig nem sikerült. S ha bár irtóztató módon apprehendálja, hogy nemesak azt a cikket olvassák az ország minden részében, a mit az ő vezércikkéhezje ir-

hanem azt is a mit én írok, hát irtóztató módon rázza miatta az üsöket: hogy mint lehet ilyesminek megtörténni? Felveszi a dunántúli lapot, s ott gebeszékedik előtte az én agyon átkozott (T.) jegyem; felveszi a dunáninneni, a tiszántúli a tiszáninneni és ott kísérti őt az a mir agyon kövezettnek hitt nagy T. mindenütt. De hát hogy is ne druzsolna ő ezek felett az ő nagy mérgében, s hogy ne panasználja el a nagy T. viselt dolgait az ő közönsége előtt. Kezembe veszem ezt a lapot, azt a lapot, meg amazt a lapot, — ugymond — és mindenütt ott láttam benne a nagy T. ug. anazon cikkéket, akar csak a „Pesti Napló“nak, „Egyetértés“nek, „Budapesti Hírlap“nak, „Pesti Hírlap“nak, „Budapest“nek, Magyar államnak és Koronának stb. tudósításait olvassam, szóról-szóra valamennyi lapban, a zal a külömbbséggel, hogy a nagy T. cikkeit egy vidéken csak egy lapban lehet olvasni, míg ellenben egy két-három „extra wurstot“ kivéve, 10—15 budapesti lap ugyanazt a tudósítást viszi minden vidékre, hogy a ki kaszinóba jár, azt tapasztalja, hogy a ki egy fővárosi lapot elolvastott, az valamennyit elolvasta. És ha bár a vidéki lap egyik a másiktól és egytől-egyig speczialisan különböz, a „P. N.“ megirigylti tőlük még azt az egy T. is, márt. i. hogy miért nem ír minden egyes vidéki lapnak más más cikket. Na persze, mert akkor nem koppinthatna a „P. Napló“ feje lágyára, 20,000 előfizető előtt e g y s z e r r e. Aztán meg ha nem átalja a híres „P. Napló“ hogy minden egyes vidéknek, városnak, falunak, kaszinónak, kávéháznak sat ugyanazt a tudósítást vigye még szóról-szóra, melyet kivül e g y a n a z o n k ö z ö n s é g n e k még vagy husz fővárosi lap visz meg, hát miért átalna a vidéki lap oly cikket adni az ő olvasóinak, melyet kivül e z o n a v i d é k e n e g y l a p b a n s e m o l v a s h a t n i ?

A vidék speczialis érdekeihez való hozzászólást minden vidéki lap olyan cikkeiben cselekszi meg, a mely cikkek nem jelen meg más vidéken mert más vidéket nem érdekel, de ha az országot általánosan érdeklő dolgokról oly egyén-

nel írat magának, ki hivatásánál fogva más lapoknak is írogat, de oly lapoknak, melyek egészen más vidékekre járnak; hát vajjon mit vét az ő olvasó közönsége ellen? mit vét például az a színházi igazgató az ő közönsége ellen, ki egy egy budapesti vendéggel ugyanazokat a darabokat játszatja el, melyeket az, már más színpadon is eljátszott?

Sőt többet mondunk! Egy oly vidéki lapnak, mely az ő közönségét az ország általános ügyeiről is tájékoztatja és pedig éppen úgy mint akarmelyik fővárosi lap, az ügyekkel éppen oly ismerős egyének által, — hát az a vidéki lap a fővárosi lap felett, az ő vidékére nézve, melynek érdekeit speczialisan képviseli, határozott előnnyel bír; az pedig hogy más jelesebb vidéki lapokkal egyszerre hoz cikket egy tolból, semmivel sem különbözik attól, mikor a „Nemzet“ és „Pester Lloyd“ meg a „Kölni ujság“ „Theims“ és „Figaró“, egy regényt hoznak egyszerre; sőt ellenkezően, arról győzheti meg a közönséget: hogy amely írótól annyi lap közül, mégis gyakorlottabb író lehet, mint az, ki az irodalommal nem kizárólag foglalkozik.

Hanem hogy a „Pesti Napló“ nem mondhatja el magáról mindezeket, az aztán megint igaz, mert ha egy oly henczegő lap mint a „Pesti Napló“ mely még azt is kegynek akarja feltüntetni hogy a vidéki lapok cikkeit elolvassa a „Budapesti“ és „Pester Volksblatt“-al az ő tudósításait egy forrásból szedi, s egy fogalmazással közli szóról-szóra, — hát az bizony le von egy kicsinyt a nagyszából, mert ha én 24 forintot fizetek egy újságért, abból már csak egyetb újságot is szeretnék olvasni, nemcsak azt amit a legutolsó fővárosi zuglaphól is elolvashatok, még pedig 10 forintért. Ha a „Pesti Napló“ egyetlen egy hírrel se tudja megelőzni a „Nemzet“ Pester Volksblatt“-ot; ha a „Pesti Napló“-nak ugyan az a szolgálata, ugyan abból az irodából hordja a tudósítást, melyből a „Budapesti“nek; ha a „Pesti Napló“ ugyan azokat a híreket melyeket 19 fővárosi lap visz Szegedre, Debreczenbe, Nagyváradra stb. huszadiknak detto megviszi; ha a „Nemzet“ vagy „Egyetértés“, után

a „P. Naplóban“ nem találhatok egy szót újságot, hát akkor a „P. Napló“ ne hányavetiskedjék oly lapokkal szemben melyek egy-egy oly vezércikket hoznak, a mely más vidéken is megjelen, de ugyan azon vidéken nem, holott a „Pesti Napló“ tartalmának legalább is két harmadrészét, ugyanannak az egy vidéknek valamennyi budapesti lap meghozza.

„Hát ne itélj, hogy ne itéltesse!“ — édes neki-neki vaduló asszony néniem. Sehol sincs e világban ami kifogas alá nem eshetnék, hanem az olyan háztulajdonos, kinek az ő háza üvegéből vagy, minél kevesebbet kajabáljon.

— A parlament jövő ülészsaka. E cím alatt a „N. Fr. Pr.“ mai száma a következőket írja: „Szeptember 25. és 30. ika között a közös miniszterek, valamint az osztrák miniszterelnök és pénzügyminiszter Budapestre mennek, hogy ott Tisza urral és Szapáry gróffal együtt megtartsák azon közös miniszteri tanácskozást, melyben a delegációk elé terjesztendőkben fognak megállapodni, s egyáltalában megállapítják a testület teendőit. Tekintettel a delegáció küszöbön álló ülészsakára a három kormány között már megkezdődött a tárgyalás a parlamenti napirendre vonatkozólag. Legelőbb be fogják fejezni az ausztriai tartomány gyűlés ülészsakát; szept. 2. án gyűl össze a gácsországi tartománygyűlés. 25. én, illetve szept. 9. én a stáier és cseh, 15. én a felső-ausztriai tartománygyűlés. 25. én illetve szept. 27. ikén gyűl össze az ujonnan választott magyar országgyűlés, mely alakulási munkálatait, s talán még a fölrítati vitát is — élvégzi mielőtt a delegációk megválasztanak. A delegációk ülésezése alatt a magyar képviselőház természetesen nem dolgozhatik, valószínűleg el is napolják egy időre és ez alatt a pénzügyi bizottság dolgozhatik a költség előirányzaton. A magyar budget idejekorán elkészülte miatt azonban a magyar kormány sujt fektet arra, hogy a delegációk november 20. ikára tárgyalásait befejezzék. S minthogy a delegációk munkái leje rendezen egy hónap az ezuttal pesten ülésező delegáció összehívása október 20. ika körül várható. A delegáció ülészsakának megkezdése azonban mindeddig megállapítva nincsen. Mielőtt ez megtörténne, az osztrák delegáció számára, mely többé az akadémiában nem ülésezhet — helyet kell keresni, s e célra valószínűleg az új fővárosi közgyűlés terméket fogja a kormány Budapest közönségétől elkérni. — Az osztrák képviselőház hír szerint decz. 4. re van tervezve.

— Istenem! Istenem! — sóhajt az asszony, kezeit összekulcsolva.

Ha lehetne két hónapig, vagy csak egy hónapig is várni, azalatt bizonyosan eldől a pör, melyet sógora ellen folytat. Megkapja a jogtalanul visszatartott kis birtokot. Bizonyosan megkapja. De addig mit te gyen? —

Buxbaum nem hitelez tovább. A birtokra? Hja, kérem alásan, arra nem lehet a házbér megelőzi a többi követelést és biz Isten Buxbaum rnak nincs pénze Tessék elhinni, hogy nincs. Hiszen ha épen negyvenötven forinttal szolgálhat a tekintetes asszonynak, hát szívesen de biz isten többet nem lehet.

— De tudja Buxbaum ur, — könyörög az asszony, — ha a pört megnyerem, mindent becsületesen kifizetek.

Buxbaum ur elhiszi, de nincs pénz, biz isten nincs.

A szegény özvegy asszony kétségbeesetten tördeli kezeit. A fiatal embernek agya elhomályosult. A tompa tehetetlenség érzete ólomsúlyal nehezedik rajok. Az élet apró nyomorúságát mintegy gyászos fátymot látják leszakadni.

Mikor az ifju eltávozott, az özvegy asszony tapasztalatlan együgyű fejevel azt hiszi, hogy kitalálta a helyes utat. Toltat fog kezébe s alázatos levelet ír a háziurnak.

(Folyt. köv.)

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

A KI UR A MAGA HÁZÁNÁL.

— ELBESZÉLÉS. —

Írta: VÉRTESI ARNOLD.

(Folytatás.)

A szobalány azt mondja, hogy valami gyémánt fülbevaló miatt folyt a pörpatvar. Az ur azt akarta, hogy a nagysága tegye föl a mai majálásra, a nagysága meg nem leli, elvesztette.

Az ifju urak az irodában körül fogják a leányt.

— Hát aztán, galambom?

A leány elvörösödik s kevélyen felbigyesztí ajkait:

— Csak nem gondolják az ifju urak, hogy talán én...?

Mentegetőznek mind, hogy nem, a viláért sem.

— Nem is tanácsolnám, — viszonozza a leány s szemei szikráznak. — A tekintetes ur eléjett egy-két szót, de a nagysága mindjárt közbevágot. A nagysága tudja, hogy besületes leány vagyok. Es ha elvesztett a fülbevaló... ha igazán elvesztett...

Az írkokok egyike, ki az asztalnál ülve maradt, elfordítja fejét; hanem a szobalány éles szemei észreveszik a lángpirosságot, mely az ifju arcán végigfut. Egy pillanatig megáll a leány pergő nyelve, aztán egy meg-

vető pillantás száll összeszorított szemöldökei alól a szöke ifju felé.

— Ha elveszett, nem az én révémen vesztett el — végezi be szavait.

A szöke ifju nem mer föltekinteni s úgy tesz, mintha szorgalmasan belemélyedne abba a mit ír. De keze reszket s szemei előtt tánczolnak a betűk.

Mikor mindnyájan elmennek az irodából, ő még egy darabig ott maradt. Azt mondja, dolga van, elakarja végezni.

Egyik-másik fiatal társa elmosolyodik. Egy pajkosan oldalbá löki s fülébe súgja:

— A szobalánnyal, vagy...?

Szabó Lajos nem emeli föl lángoló arcát. Máskor talán öklével ütne le a vakmerőt, de most hallgat.

Az írkokok nevetve távoznak. Egyedül maradt a nagy fali órára néz. Az ügyvéd ur ilyenkor még nem szokott haza jönni. Még egy félórája van.

Leteszi kezéből a tollat s föláll. Szíve hevesen dobog. Ideges féltékenység remegtetí meg egész testét. Beszélnie kell az asszonynyal, de nincs hozzá bátorsága. A szobalány jut eszébe.

Valjon nem jobb lenne e a szobalánnyal őszintén szólni? Nem látszik rossz személynék. S a titok oly ártatlan, hogy bátran avathatnám belé.

De aztán eszébe jut, hogy neki nincs joga beavatni valakit a titokba. Ha Róza biznék a leányban, nem titkolta volna el a dolgot előtte. A cselédek, ki tudja, mikép használják föl az ilyen bizalmas közléseket.

A dolog nagyon nyugtalanította a fiatal embert. Ismerte az ügyvéd urnak farkas és gyanakodó természetét. Milyen retentetes haboru lesz ebből, ha nyomára jön az ékszernek elzalogosításának. Mit fog csinálni a szegény asszony?

Hiába törte rajta fejét, egy mentő gondolat sem jutott eszébe. Tudta, hogy a nő kezében semmi pénz sincs, férje nagyon szűken szabja ki neki. Hosszu idő alatt azonban lassanként meg lehetett volna takarítani azt az összeget, a mennyi az ékszerk kiáltására szükséges. De most honnan szerezze meg azt hirtelen, hová forduljon szegény asszony? Senkije sincs, egyedül áll a világon, se szülők, se testvérek.

— Es én szegény nyomorult írkok vagyok, a kinek alig van meg a mindennapi kenyere, — susogta lázasan töprengve.

Hátha megszölné odalent földszint az öreg asszonyt? — gondolta magában. — Hisz ugyis azoknak a megmentése végett áldozta fél magát az ügyvédnek.

Kétségbeesésében nem talált az ifju más mentő eszközt. Mindent elmondott odalent.

Az özvegy asszony megdöbbenve, sápadtan, némán hallgatta végig. A leányka sirt A fiatal ember hebegett valamit, hogy ha lehetne segítini, de maga sem tudta mikép. A szegénység mindegyre hangosabban kopogtatott az elhagyott család ajtaján. Mióta gyakrabban megfordult itt Lajos, lehetetlen volt észre nem vennie, hogy egy és más tárgy, a mi némi fényűzést árul még el, lassanként el-elűnedezett a szobákból.

Az ipartestület érdekében.

Az ország különböző vidékén és helyein megindultak a mozgalmak az új ipartörvény értelmében alakítandó ipartestületek szervezése tárgyában.

Nálunk is tartatott már ilyenféle értekezlet, mely alkalommal a debreczeni iparosok általában az ipartestület megalkotását elvileg elfogadták.

Azóta csendesebben pihen ezen ügy, holott egy lépéssel tovább kellett volna mennünk, mert az idő gyorszárnnyakon repül s idestova az új ipartörvény életbe lép, és ha egy állapotban maradunk, mindent úgy fog az találni mint eddig volt.

Szerintünk a hatóságnak kellene már ez ügyben intézkedni, szervező gyűlést egybehívni, annál is inkább, mert az iparoskör megtette a maga kötelességét, akkor mikor egybe hitt az ipartestület megalakítása tárgyában egy nagy értekezletet.

Most már a hatóságon a sor, tegye meg törvény adta kötelességét e tekintetben is, mi úgy véljük ösmerve az előzményeket, a közhangulatot, hogy nálunk az ipartestület akadály nélkül megvalósítható.

Az országos iparegyesületnél készen vannak az ipartestületi szervezetre vonatkozó alapszabály-minták, mint tudjuk, tehát e tekintetben meg van az alap, csak az hiányzik még, hogy constátáltsák Debreczenben az iparosok, — a képzítéshez kötött mesterséggel foglalkozó iparosok létszáma, — és lehet dönteni az ipartestület kérdésében.

Igaz ugyan, hogy a városunkban közelebb megejtendő városi tisztújítás némi akadályt látszik gürdíteni e tekintetben, de ám várni már nem lehet, mert hisz körmünkre ég a dolog, s ha arra tekintünk ki esünk az időből.

Ha valamely ipartársulatnak, avagy az iparos körnek rendelkezésére állanak azon adatok, melyek az ipartestület szervezése céljából szükségesek, bizonyára nem késnek a testületi eszme foganatosítását eszközölni, de jelen körülmények közt azonos az a lehetetlenség.

Az iparosok — mint nálunk szokás — e tekintetben is várják a hatósági intézkedést. Szeretjük hinni, hogy az nem fog soká késni.

A képzítéshez kötött iparágak.

Az ipartörvénynek végrehajtása tárgyában holtap megjelenni a kereskedelmi s ipariügyi miniszternek az összes törvényhatóságokhoz intézett nagy terjedelmű rendelete, melynek hat fejezetében pontos részletezéssel fel vannak sorolva a hatóságok teendői. A törvénynek mely tudva levőleg október 1 én lép életbe, egyik legfontosabb határozata az iparajástromok vezetése. A miniszteri rendelet felsorolja ezuttal a képzítéshez kötött mesterségeket. A törvény 5. §-ban adott megbízás alapján a miniszter mint értesülünk összesen 52 mesterségre vonatkozólag rendeli el a képzítést, s ezek közül öt azoknál még csak engedélyezés mellett üzhető. A következő negyvenhét mesterség van képzítéshez kötve: 1. Arany-, ezüst-műves és ékszerész, 2. Aranyozó, 3. Arany-, ezüst- és fényező, 4. Asztalos, 5. Bádógos, 6. Bognár, 7. Borbély, fodrász és paróka készítő, 8. Bőrödös, 9. Cserép és palafedő, 10. Csizmadia, 11. Cipész, 12. Czukrász, 13. Fazekas, 14. Fésűs, 15. Gombkötő és paszományos, 16. Hangszerkészítő, 17. Hentes, 18. Kádár, 19. Kalapos, 20. Kárpitos, 21. Képfestő, 22. Képfestő, 23. Kelme és fonalfestő, 24. Keztyűs és sérvekötőkészítő, 25. Késes, 26. Kocsigyártó.

Nagy-Bánya és vidéke.

— Arany-Bánya. Ercek pörkölése. Rózály. —
Irtá: Tóth Béla.
(Vége.)

Az északkeleti kárpátoknak legönálabb csoportjához tartozik a Gutin és rózsály hegy. Patak mentén visz az út Alsó és Felső Ferenzyelig e két nyomorult oláh falu, melynek lakosai mitem látszanak törödni a természet csodás szépségeivel.

Mintha szándékosan kerülnek az emberek a természet szépségeit, gyorsan lakják a vidéket, a nyomorult viskók elszórtan állnak a hegy oldalában, s némely falu egy egész határ terjedelmű.

Egyik hegyszakadékból ki, másikba be jár a székér, óriási bércezek, roppant magas erdő között, melynek megbibbeno lombjai alig zavarják az éjjeli csendet.

De ki tudná lefesteni a képet, melyet a kárpát hegység szép holdvilágos éjén nyújt. A rozoga oláh székér lassan halad a meredek úton, mely néhol oly keskeny, hogy a lovak éber figyelmére szorulnak, hogy kocsink le ne zuhanjon, a hold gyéren világítja meg a tájat, egy-egy meredek szikla falat, hatalmas fával — melyek mint óriási obeliszkok meredeznek ég felé, bevilágítván — el vész az utas szeméi elől.

Majd egy patak kerül utunk elé rohanva zúgva, roppant sebességgel görgetve magától a belé szakadt sziklát — mig maga is hangja is — elvész az éjszakába.

Fenn a magasban szenes oláh székér nyikorog, s ha az uri népet szállító kocsis nagy elbizakodottan rá kiált, kósár alakú kocsijából rémulve ugrik fel a szegény oláh

27. Kósárfonó, 28. Kovács, 29. Könykötő, 30. Kötés, 31. Kötésző, 32. Kutsináló, 33. Lakatos, 34. Mázoló és fényező, 35. Mészáros, 36. Mézeskalácsos és viaszöntő, 37. Molnár, 38. Nyerges és szígyártó, 39. Órás, 40. Rézöntő, réz- és bronzműves, 41. Sütő, 42. Szabó, 43. Szappanos és gyertyamártó, 44. Szobafestő, 45. Szűcs, 46. Tajték és pafaragó, 47. Timár. Minden iparos, a ki képzítéshez kötött ipart szándékozik üzni, tartozik egyelőre, azaz 1887. évi szeptember 30-ig okmánnyal igazolni, hogy szakbavágó műhelyben, vagy gyárban szakbavágó munkával két évig foglalkozott. Azonkívül a felsorolt mesterségeken kívül a törvény 10. §-a szerint engedélyhez kötött iparok közül 1. az ács, 2. az építőmester, 3. a kőműves, 4. a kőfaragó, 5. a kéményseprő ipar is képzítéshez kötött.

Valamely ipar megkezdésére vonatkozólag a rendelet — mint értesülünk — a következő eljárást szabja meg: a ki ipart (vagy kereskedést) szándékozik üzni, tartozik ebbeli szándékát a törv. 4. § értelmében az illetékes iparhatóságnak, azaz azon I. fokú iparhatóságnak, a melynek területén az iparüzlet megindítandó (ipartörv. 177. §) írásban bejelenteni. E kérvény mellett a bejelentő okmánnyal tartozik igazolni azt, hogy nagykorú vagy hogy nagykorúnak van nyilvánítva, vagy ha kiskorú, atyjának, illetőleg gyámjának gyámhatóságilag jóváhagyott beleegyezését; végül, ha jogi személy, az üzletvezető alkalmazását. A kérvényekre bélyeg alkalmazandó, még pedig: a) 50,000-nél több lakossal bíró városokban és községekben, az 1-ső ívtől 4 frt; b) 10,000—50,000 lakossal bíró városokban és községekben az 1-ső ívtől 3 frt; c) 5000—10,000 lakossal bíró városokban és községekben az 1-ső ívtől 2 frt, és d) más helyeken az 1-ső ívtől 1 frt. 50 kr. — A beadványok 2-ik és minden további íve 50 kros bélyeggel ellátott kérvény a hivatali bélyegzővel szabályszerűleg átbélyegzendő, maga az iparigazolvány pedig bélyegtelenül kiadandó.

Külföld.

Francia kormány körökben megtárgyalják Courbet tengernagy kelet-ázsia akcióját a Franciaország és China közti háború jellegét; és azt mondják, hogy a francia kormány csak megtorolni akarja a bac-léi esetet s biztosítani a kártérítési összegével fülérő zálogot. A kabinet azt hiszi hogy e kettős cél felé törekedve, nem megy túl ama határon, melyeket a képviselőház megszabott. A francia kormány gondoskodott róla, hogy a tengernagy akciója semmiképp se akadályozza a nemzetközi kereskedelmet, megszűnjék azonnal, míhelt Franciaország céljait elérte. Azután megfogja várni a kabinet, hogy milyen intézkedéseket tesz China a szükséges reformok érdekében.

A Fu-Cseu bombázásáról a „Times” levelezője, a ki szemtanúja volt ez eseménynek, azt írja, hogy e bombázás „undorkeltő” volt; a kínai flotta tizenegy nyomorúságos hajóból állott, melyek valóságos játékszernek a francziák kilenc panczélosa mellett. Ellenállukat hét perc alatt legyőzték a franczia hajók. — A sülyedő hajóknak sem adott kegyelmet a tengernagy s miután ágyúik elnémultak, órák hosszáig lövöldöztek rájuk. Néhány kínai ágyúmaszár negyed óráig tüzelte s ezután a legénység élve maradt tagjait beleugráltak sorra a folyamba. Ez már nem harez volt, hanem mérszálás. A „Times” megjegyzi, hogy Courbet megszegte a civiltizált hadviselés szokásait s barbár módjára harezolt.

s tereli ki barmait az utból, hogy kényelmes utat biztosítson.

Hajnal felé jár az idő, midőn megszűnik a székér út, s az utat csak gyalog folytathatjuk tovább. Vezetők bocsórt huztunk bairkra, s mi neki indulunk az óriási hegy, lombkoszorúta vadonjába. Óriási magas bükkfák képezik az erdőt, melynek körében ott virít a havasi virágtó egyik faja. Ki tudja, milyen faj előzte meg a büszke bükköt, ki tudja, meddig büszkélkedhetik még, s milyen faj lép majd nyomába. A természet folytonos változást, a talaj termékeiben való szünteleni körforgást kíván. A leégte erdő helyére más fa fajok lépnek, a régi fákat más fafajok váltják fel, melyek aztán néhány század múltán magok is eltűnnek, hogy megint az egykori fáknek adjanak helyet. Pánel Laurent szerint — Európának azok az erdők, melyek a közép korban bükkfákból állottak, ma cserfákból állanak. A növény népségek szüntelenül változnak, a talajon csirázó élet, mint maga is, örök átalakulás állapotában van.*)

A vihar gyakran óriási kárt tesz itt, a legszebb példányu fákat törí ketté derékban, s a letört fá végig zuhan a hegyen, maga alá temetvén fiatalabb társait —

A megmaradt csonka törzs ott meredezik ég felé, ellepi a bizarr havasi gombák egész raja, vagy be futja mely sebeit az izsalag.

A fenyő itt vadon nem terem.

Mesterségesen plántálják ide, s kényserítik, hogy tenyesszék. Havasi rétek, bizarr növények váltakoznak, s a patakok szé-

Bizonyos, hogy a chinaiak e feletti elkeseredésükben a franczia konzulátus épületét kirabolták. Egyébiránt a francziáknak Fucseu bombázásánál könnyű dolguk volt. Mivel a chinaiaknak meg volt parancsolva, hogy ne adják meg magukat, ágyúszádjaitak fenébe furták. A chinaiak bátran tüzeltek, de hajóhaduk csak játékszer számban jön. A francziák főlönye a harezból vérengzést csinált. A francziák vasárnap Kvautao mellett gránátokkal kezdték lövöldözni a kászárnyákat, mivel a chinaiak Piggdisben szétlúgták a konzulátus épületét. Fucseu bombáztatásánál a francziák hat embert vesztettek.

A fuceui arzenál romokban hever. Ezer nyolcszáz munkás, köztük számos európai, kenyér nélkül maradt. E fegyvertár építése 42 millió frankba került, a benne volt fegyverek s löszerkészletek 140 millió frank értékét képviselnek.

A kholera.

A kholera Olaszországban folyvást terjed s már már egész az osztrák-magyar monarchia határáig hatolt. Ugy hogy Bécsben az egészségügyi tanács is kijelentette, hogy az epidémikus természetű levén, az Olasz határzár szigorítani szükséges. Elhatározott a vasuti állomásoknak s a déli határnak szigorú őrzése. Szóba került a határ elzárásának kérdése is, de az egészségügyi tanács nem látott okot arra, hogy e tekintetben már egyszer nyilvánított véleményétől eltérjen.

Hogy milyen erővel lépett fel a járvány Olaszországban, arra nézve Castelnuovoból és Garfagnazából nagyon szomorú hírek érkeznek. Eddig minden beteg meghalt rövid szenvedés után. A kordont későn állították föl s e miatt a környékbeli helységekben is mutatkozik már a járvány és rohamosan terjed. — Bergamoból azt jelentik, hogy a kolerát olasz munkások hurcolták be Dél-Franciaországból, holott vannak a hegyek közt inficiált helységek, melyekbe nemcsak francia emberek, de még francziországi szállítmányok sem juthattak.

Utólagosan kitéünk most az is, hogy pl. Ise mában az egészségügyi bizottság már egy hónappal ezelőtt konstátálta a kholerát és azóta huszan haltak meg kolerában, de a városi hatóság és az orvosok elitkolták azt. Így veti az erőt az egyes helyeken s oly rohamosan tört ki, hogy Speziában például 24 óra alatt hatvanan betegedtek meg kolerában.

Mult vasárnap a bergamci kerületben tizenegyen betegedtek meg, hétfőn már ismét 34 eset fordult elő. A mossai kerületben pedig 14 betegedési eset fordult elő és 11 ember halt meg. — Parma városában 3 ember betegedett meg; a borgatori kerületben 3 haláleset és a portomaurizioi kerületben 6 betegedési és 5 haláleset fordult elő. A pancalieri és villafrancai kerületben három betegedett meg és két ember halt el. Spezia körül egészségügyi záróvalat állítottak föl s a dimomalei tengerészeti kerület parancsnokát nevezték ki egészségügyi biztossá. Nápoly városában egy gyanus betegséget konstátáltak.

Irodalom.

— Ráth Mór kiadóhivatalának törvénykiadásából s egyéb füzetek vállalatából megjelentek:

1884. évi országgy. törvények c. k. e. k. Szakfériák közreműködése mellett jegyzetekkel utalásokkal és magyarázatokkal ellátva. II. füzet: XI—XVII. t. cz. 8-ad

leln kedvesen himbálódzik az erdei pátrányok sokasága.

Majd feljebb egyszerre megszűnik az erdő, s kopár sziklás talaj váltja fel a tájat. Kezddik a havasi flóra, a kimagasló trachyt sziklát kedvesen vonja be a kö-moha. Ott kuczorog piros bogyoival az afonya, s mindjárt mellette a havasi eper fekete bogyoival. A Lycopodium szinte tért iparkodik foglalni, szét ágazó száraival kapaszkodik a sziklákba.

Néhol óriási sziklák tornyosulnak egymásra, mintha egy láthatlan kéz helyezné egyiket a másik fölé, s a flóra itt is virul az árva lányhaj lengő száraival elhű a tetőt; a szikla nyugati oldalán meghúzódva virít a kappanör. Ott, hol egy óriási kőlap tornyosult a másik fölé, hogy mintegy menhelyt nyújtson a hegy mászónak — gyöngye, fekete nyelzővel ott virul az Adiantum Capillus Veneris.

Moszatok, mohák, zuzmó félek képezik a flórát, s igyekeznek azon, hogy a sziklás talajt meghódítsák a culturának. Darwin kiszámította, hogy egyetlen egy Orchis maculata, mivel 186 ezer magot érlel, képes lenne alig négy nemzedék élet ideje alatt a continenseknek egész földszínét zöld színű szőnyeggel bevonnai. A hegyek lejtőin két ellentétes törvény működik: az egyik az alsóbb növényeket iparkodik a hegycsucok felé felhatalolni — a másik pedig a magaslatok növényeit igyekszik le szállítani.**)

A hegy tetején festői a kilátás, az egész vidék kidomborodik nagszerű változatossá-

rétű és 16 órétű kiadás. Ára 80 kr. — Egyes törvénykiadások: 1884. XII. t. cz. az új kataszteri munkálatok eredményei ellen érvényesíthető felszólalászk elintézésének módjáról; jegyzetekkel, utalásokkal s miniszteri utasításokkal. Ára 1 frt. — 1884. XIV. t. cz. A Tiszának és mellékfolyóinak szabályozásáról, valamint a sajtolt élesztőnek a szesztermeléssel együttes készítése megadottátásáról s a sajtolt élesztő után eső behozatali vám felemeléséről stb. 90 és 50 kros. kiadás.

Arany János munkái. 22-ik füzet. Ára 60 kr.

A törvényhatósági közizagatás kézikönyve. A fennálló törvényekből s rendeletekből rendszeresen összeállította Grünwald Béla 2-ik bővített s javított kiadás. Harmadik füzet. Ára 80 kr.

* Király-hymnusz. Jól értesült zenészi körökben beszélik, hogy egy Liszti Ferenc egy magyar szöveg alapján a király hymnusz zenei részét megírta és a hymnusz valósintűleg a budapesti m. kir. operaház megnyitása alkalmával elő fog adatni.

Napi hírek.

— Városi közgyűlés. Augusztus 29-én Pénteken dé. 9 órakor, a városi háza nagytermében tartandó rendkívüli városi bizottsági közgyűlést tartatik; tárgyak: 1. Miniszteri leirat, mely szerint a dohánygyár ügyében hozott közgyűlési határozat jóváhagyott. 2. Ugyanaz: a braziliai eszárság által Budapestre kivezített főcsonul támogatása iránt. 3. Ungmege felirata a képviselő házhoz a főrendiház reformja iránt. 4. Győr város felirata az állami közizagatási költség megterítése végett. 6. Torontalmegye felirata a tisztviselők fegyelmi ügyét illetőleg. 6. Tanácsi könyv több bolt és lak bérlinek bérlet meghosszabbítás iránti kérvényeivel. 7. Ugyanaz: a körkemenze mult évi üzlet eredményéről. 8. Ugyanaz: Miklós és Kádas utozának az 1925 sz. malmos telken átjáró közlelendő összeköttetése tárgyában. 9. Ugyanaz: iparos iskola szervezete tárgyában. s az ipartanodai bizottság jelentése. 10. Előterjesztés a tisztújítás határnapjának kitűzése iránt. 11. Némethi Sándor felebbezése háza előtti utcazi járdanyagáért 2500 darab vastéglá utalványozását kérő folyamodására a tanács által hozott elutasító végzés ellen. 12. Polgárosítás iránti kérvények. 13. Bába oklevél kihirdetése. Debreczen, 1884. augusztus 26. Simonffy Imre királyi tanácsos, polgármester.

— Tanév megnyitása. A helybeli felsőbb kereskedelmi tanintézet f. évi szeptember 1-én nyílik meg. — A beiratások szeptember hó 1. 2. 3-án, e felvételi illetőleg javító vizsgák ugyancsak szeptember hó 4 és 5-én fognak megtartatni. A kereskedelmi tanintézet első osztályába azon tanulók vétettek föl, kik gymnaziumi vagy reáliskolai IV-dik osztály sikeres elvégzéséről érvényes bizonyítványt tudnak felmutatni, ezzel egyenjogunak vétetik e polgári iskola negyedik osztályának bevezése is. Mindazok, kik ezen elsorolt föltételeknek meg nem felelnek s a tanoda növendékei kívánának lenni, ha már a 14-dik életévet betöltötték felvételi vizsgátiatot tartoznak tenni, melynek sikeres leteleite után az intézet rendes tanulóvá lesznek. A felvételi vizsga letehetésére az illetőknek írásbeli folyamodványt, hozzá mellékelvén eddigi végzett tanulmányaikat igazoló iskolai bizonyítványt, kell benyújtani. — A folyamodvány az igazgatósághoz címezendő. — Tandij évenként 60 frt, mely két részletben fizetendő; indokolt kérelem alapján a tandij havonként is fizethető,

gával. Észak-keleten húzódnak el a kárpát hegyláncolatok, melynek legmagasabb csúcsa a Gutin fellegek közt borong. Dél-nyugatra terül el a róna, virágozó vörösaival, falvaival, melyek bizalommal simulnak a hegy lábaihoz.

Itt nincs symthricus egység, itt nincs egyformaság, mely összerajta a szívet Hugó Viktor szerint; talán épen ez okozza, hogy örül a rónán lakó — ha hegyes vidék panorámájában gyönyörködhetik.

Még le sem érünk a hegyről, a hegyszakadékok felett immint képződött vékony pára — óriási fellegg tömörül. Beborul a tájk, eltűnik a róna, s csak a magas hegyek körvonalai villannak ki olykor a fellegek mögül.

A fellegek e vidéken gyakran oly hirtelen gyűlnek, hogy észre sem vesszük, s pár perc alatt rémítő dörgéssel s mindent fölforgató viharral megerednek s pusztító árt bocsátanak le.

A hirtelen lehült pára ködbe burkol mindent, finom zuzmara lepi be az embert, s a fellegek mögül csak elvélve ragyog át a napsugár, az alatt elterülő falu templomára.

De bármily pusztítást víz véghez a vihar, a flóra ismét megújul, mert a régi magában hordja az ujnak csíráit, a rothadás már új virágzás kezdete, mondja Kant. A természet helyrehozni igyekszik a pusztítást, szükség, hogy az emberek is kiméletelek legyenek az erdőségek iránt, mert az ember, ugymond, Reclus, ki a földet igazán szereti, tudja, érizni, sőt nevelni kell annak szépségét. —

ezenkívüli iratási, firtot fize és szorgyamodh debrecze hoz címigazgató 1884. au

gár kedma veze ifju kerepárnak.

hogya vteljes eliskolai i venni. E mindazo teljes e r o s i d á lentkezé jegyezt

senye a miután érkeztek napután

polgár, metése utcazi 2 gyermek Nyugod deden!

sége Ar combiná megkezd ber 1. 2 való had szemben h a d t e rancsnok nagy. 17 báro Sc sági dat lóalja, a 37. sz. a logdand 33 gyal zserég:

— A 32 Parancs 67. gyal zserőlaj gyalog-é alja; a osztályi és (válté egy hon va s s á dandár: és 13. h rancsnok 14. és 1 ség: a vagló út egység —

után 2 zoművés választás ban a r után vid summat ték a munkát. szeptem meghivo

Most, horenden teni, hoka-utazó nak, mekeletere László királyi honfittá gyár F király; kedő; e területe folyó ál helytart nandó r dekát, l családjá

sek tera rendő lopást vették e lyen a egekben méterny táratat tal, hel ben hir postastit fént, vi alatt ber a lopás

szentamé az Illino az ott t társadal azt, a u

Hivatalosan megvizsgált, teljesen ártalmatlan készítmények az arcbőr szépítésére és fentartására!

RAVISSANTE

Dr. LEJOSSE-től Párisban.

A női szépség fehér, gyöngéd, tiszta arcbőrön alapszik. Hölgyek, kiknek érdekében van ezt fentartani, ápolni, a haj és lég behatásától megóvni, ajánljuk ezen évtizedek óta legelőnyösebb ismert, általánosan kedvelt kitűnő arcbőrszépítő készítményt, mely a bőrvilág pipere asztalán nélkülözhetetlenek és felülmulhatatlannak találhatók.

Az arcbőr ápolására és szépítésére legjobban megfelelő, tökéletesen ártalmatlan alkatrészekből összeállított bőrfinomító és bőrszenny eltávolító készítmény, (nem kendőző!) mely a bőrvilág általános elismerésében és kitüntetésében részesül s minden díszesét nélkülöz.

Nagy eredeti üveg ára fehér dobozban 2 ft 50 kr. használati utasítással. Kis " rózsaszín " 1 ft 50 kr.)

Savon ravissante Dr. LEJOSSE-től Párisban. Gyöngéd bőrszínnyel frissítő hatása miatt, melyet a bőrre gyakorol, ezen felette kellemes illatu szappan a legnagyobb elismerésben részesül és akik évtizedek óta kedvelik, bizonyítják, hogy felülmulhatatlan, mert a bőr finomítására a legjobb tulajdonsággal bír. Egy doboz ára 3 darabban 1 ft 35 kr. darabja 50 kr.

Poudre ravissante Dr. LEJOSSE-től Párisban. A párisi és londoni bőrvilág és a legtöbb művésznők legkedveltebb arcpora. Láthatatlan, igen jól tapad és teljesen ártalmatlan. Akik évek óta használják, meggyőződtek, hogy a RAVISSANTE ARCPOR felülmulhatatlan, a bőrnek természetes üdöséget és egészséges virulót kínézést kölcsönöz. Nagy doboz ára 1 ft, kisebb 60 kr. fehér vagy rózsaszín.

Nagyban és kicsinyben valódi minőségben kaphatók és levélleg postafordultával megrendelhetők a központi főraktárban Budapesten: Svarecz Friderika utóda illatszertárában, városházter 9. sz. és Török József gyógyszerész urnál, Király-utca 12. — Debreczenben Göll Nándor és Dr. Rotschnek V. Emil gyógyszer. urnaknál. — Nagyváradon Nyiry György gyógyszer. urnál és a legtöbb gyógyszerárakban.

FOGFÁJÁST azonnal és biztosan megszüntet a RAVISSANTE-SZÁJVIZ

Dr. LEJOSSE-től Párisban.

Felülmulhatatlan, ezerszeresen kipróbált s legjobb hírnevű készítmény valamint a beteg, úgy még egészséges fogak ápolására, épen tartására, teljes tisztítására és a foghús erősítésére. Naponta használatnál a foghús vérszétét, a fogak romlását megakadályozja és a legkínosabb fogfájást (1 évökánálnyi szárvíz, 3 kanálnyi ivóvíz vegyülékkel) egy vagy kétszeri öblítés után tökéletesen megszünteti s így feleslegessé teszi a fogak kihúzását. Felültek és gyermekek egyaránt használják legjobb sikerrel és maoholnap egy családnál sem fog-e jeles szer hiányozni. Egy eredeti üveg ára 1 ft.

RAVISSANTE-FOGPASZTA

Dr. LEJOSSE-től Párisban.

Legjobb, legfinomabb és teljesen ártalmatlan alkatrészekből a legnagyobb gondal összeállított készítmény, mely gyöngéd habzik, üdítő, rothadásellenes és mint erősítő, a fogakat folyton vakító fehérre tartó szer, felülmulhatatlan.

Eddig nem létezik oly száj- és fogtisztító-szer, mely oly előnyököt egyesítene magában, mint a dr. LEJOSSE által feltalált RAVISSANTE-különlegességek, melyek mindennapi használatnál oly hasznosíthatatlan jó eredményt biztosítanak a fogak szépsége és fentartására nézve, mint a RAVISSANTE-készítmények, melyek a fogakat megerősítik, megszűntetik a megakadályozzák a fogfájást, s a foghús vérszétét, valamint a fogakra oly veszélyes fogkö lerakódását és szájnak a legkellemesebb frisséget s üdöséget kölcsönözik. Egy porcellán szelenceze RAVISSANTE-FOGPASZTA ára 1 ft.

RAVISSANTE-FOGPOR,

mely a fogakat hófehérre tisztítja, odvasodástól és fűzhődéstől megóvja, a fogak természetes színüket és fényüket megtartják és sem vegyileg, sem erőművel nem lesznek megtámadva. Egy doboz ára 50 kr.

Crème ravissante Dr. LEJOSSE-től Párisban. Kipróbált készítmény, melyek lefekvés előtti használatánál az arcbőr és kezek bársonyfinomnak, puhák és fehérek lesznek és maradnak. Bőrkiütések és minden bőrszenny eltávolítatik. Veres orr és veres kezek természetes színt kapnak; szával az arcbőr, nyak, ajk és kezek finomítására és gondozására nélkülözhetlen. Egy porcellán szelenceze ára 1 ft 80 kr. és 1 ft.

Kitűnő és általánosan elismert készítmények a haj kihullása és ősülése ellen

Dr. LEJOSSE-től Párisban.

Ravissante hajkenőcs, mely a haját szépíti és ápolja, a zódását megakadályozza, haj kihullását megakadályozza, annak természetes fényt és hullamos alakot kölcsönöz, és a legkésőbb korig védi a meg-ősülés ellen. — Egy üveg ára 1 ft.

Ravissante hajápoló olaj. Legjobb óvszer a haj ősülése és kihullása ellen, mely a korpaképződést megakadályozza, a beteg haját új életre hozza és a haj nő-ését bámulatosan előmozdítja. Ajánljuk azoknak, kik a hajkenőcs helyett hajolajat használnak. — Egy üveg ára 1 ft.

Ravissante haj-esetnia kitűnő hatással bír a hajtalaj tisztítására, mely a haj, korpá képződést és haj kihullását megakadályozza; igen kedvelt fejmósó szer, mely jótékony és csodás hatást eszközöl a fejbőrre. Egy üveg ára 1 rrt 20 kr.

Ezen készítmények hatása csodálatos!

Akinek érdekében van hajátát megtartani és a kopaszodástól megóvni, nem ajánljuk eléggé a RAVISSANTE hajszesz használatát a RAVISSANTE hajkenőccsel, vagy a RAVISSANTE hajolajjal. Évtizedek óta a legnagyobb elismerésben részesülnek hölgyek-nél és a férfiaknál, és jó, tökéletesen kielégítő tulajdonságaik miatt évről-évre nagyobb kelendőségnek örvendenek.

ÚJ DIVATU BETÜKKEL GAZDAGON BERENDEZETT NYOMDA DEBRECZENBEN.

A „DEBRECZENI ELLENŐR”

legujabb és legdivatosabb betűkkel
GAZDAGON FELSZERELT

KÖNYVNYOMDÁJA

DEBRECZENBEN, PIACZ, SIMONFFY-ház,

ajánlkozik mindennemű nyomdai munka gyors és díszes kiállítására.

Községi és gyámi rovatos iverk, hivatalos nyomtatványok

MINDEN ALAKBAN.

ÜGYVÉDI ES KERESKEDELMI NYOMTATVÁNYOK,

FALRAGASZOK, KÖRLEVELEK, GYASZJELENTÉSEK, LEVÉLFEJEK ÉS LEVÉLBORITÉKOK,

báli meghívók, névjegyek, füzetek és könyvek

a legjutányosabb áron állittatnak ki.

VIDEKI MEGRENDELESEK PONTOSAN TELJESITTETNEK.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítettek.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítettek.